

บันทึก

เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการสภาการพยาบาลในการออกข้อบังคับให้มีการสอบ
ความรู้ก่อนมีการขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตและข้อบังคับกำหนดเงื่อนไข
การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์
(พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
มาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๐)

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๗/๒๓๔๒ ลงวันที่ ๑๒
กรกฎาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ก่อนที่พระราชบัญญัติวิชาชีพ
การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ จะมีผลใช้บังคับ การประกอบวิชาชีพการพยาบาล
และการผดุงครรภ์อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งตาม
มาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไข

^๑ มาตรา ๑๕ ความรู้ในวิชาชีพของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรค
ศิลปะได้นั้น คือ

(๑) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง ต้อง

(ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขานั้น ๆ จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับรอง แต่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะอาจ
สอบความรู้ก่อนก็ได้

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขานั้น ๆ จากสถานศึกษาใน
ต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร
และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าเป็นคนไทยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้
ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ผู้นั้นได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตร

(๒) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นสอง ต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาใน
สาขาทันตกรรม หรือสาขาการผดุงครรภ์ จากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาของทางราชการในประเทศไทย และ
เป็นที่พอใจของคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

(๓) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาการพยาบาล กายภาพบำบัด และ
เทคนิคการแพทย์ ต้อง

(ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับรอง แต่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะอาจสอบความรู้ก่อนได้

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาต
ให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรและคณะกรรมการควบคุมการ
ประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าเป็นคนไทยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้
ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร

(๔) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ

(ก) ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณทั่วไป ต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาจากผู้

เพิ่มเติมโดยข้อ ๔ แห่งคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ ได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะที่จะสอบความรู้ของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะได้ ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีผลใช้บังคับ มาตรา ๓๐^๒ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการสภาการพยาบาลว่าอาจสอบความรู้ก่อนได้ และเนื่องจากขณะนี้สภาการพยาบาลอยู่ในระหว่างพิจารณาว่าอาจจำเป็นต้องให้มีการสอบความรู้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้หารือว่า

๑. สภาการพยาบาลจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒^๓ (๓) (จ) ออกข้อบังคับ

ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับอนุญาตแล้วตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว

(ข) ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณแบบประยุกต์ต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษา การประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ประกอบและไม่ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์เพื่อการวินิจฉัยและรักษา นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงจากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับรองและได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองการศึกษาของสถานศึกษานั้น และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว

^๒ มาตรา ๓๐ ผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๒๙ ต้องมีความรู้อย่างนี้ คือ

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ต้อง

(ก) ได้รับปริญญา อนุปริญญาที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่าสามปี หรือ ประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาหรืออนุปริญญาในสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการรับรอง หรือ

(ข) ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาในสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ซึ่งคณะกรรมการได้สอบความรู้จนเป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยไม่ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรก็ได้

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นสอง ต้อง

(ก) ได้รับประกาศนียบัตรในสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับต้น จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการรับรอง หรือ

(ข) ได้รับประกาศนียบัตรในสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ตนได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งคณะกรรมการได้สอบความรู้จนเป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยไม่ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ผู้นั้นได้รับประกาศนียบัตรก็ได้

^๓ มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

กำหนดให้สภาการพยาบาลมีอำนาจสอบความรู้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑)(ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ก่อนที่จะรับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งหรือชั้นสอง แล้วแต่กรณี ได้หรือไม่

๒. สภาการพยาบาลจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ (๓) (ญ) ออกข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขการให้การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ว่า สภาการพยาบาลจะกำหนดร้อยละของบุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ที่ผ่านการสอบความรู้จากคณะกรรมการแล้วเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา และจะให้การรับรองสถาบันการศึกษานั้นในแต่ละปีการศึกษา ได้หรือไม่

๓. สภาการพยาบาลจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ (๓) (จ) ประกอบกับมาตรา ๒๒ (๓) (ญ) ออกข้อบังคับกำหนดให้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ต้องสอบความรู้ก่อนขึ้นทะเบียนได้หรือไม่

๔. หากไม่สามารถอาศัยมาตรา ๓๐ (๑) (ก) มาตรา ๓๐ (๒) (ก) มาตรา ๒๒ (๓) (จ) และหรือมาตรา ๒๒ (๓) (ญ) ออกข้อบังคับดังกล่าวได้แล้ว สภาการพยาบาลจะ

(๑) บริหารกิจการสภาการพยาบาลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามมาตรา ๗

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสภาการพยาบาล

(๓) ออกข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๑) (จ)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิกสามัญ ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือกและการเลือกตั้งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๗

(จ) หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาต แบบและประเภทใบอนุญาต

(ฉ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรเกี่ยวกับความรู้หรือความชำนาญเฉพาะทาง และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(ช) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(ซ) การรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(ฌ) การประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(ญ) หลักเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(ฎ) หลักเกณฑ์ว่าด้วยการสอบความรู้ตามอำนาจหน้าที่ของสภาการพยาบาล

(ฏ) หลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่ามีผู้ประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(ฐ) เรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ภายในวัตถุประสงค์ของสภาการพยาบาลหรืออยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของสภาการพยาบาลตามกฎหมายอื่น

ข้อบังคับสภาการพยาบาล เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

สามารถอาศัยบทบัญญัติมาตราใดในพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) จะต้องสอบความรู้ก่อนขึ้นทะเบียน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสภาการพยาบาล ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย(สำนักงานปลัดทบวง)แล้ว เห็นว่า

ประเด็นแรก เกี่ยวกับอำนาจในการออกข้อบังคับเพื่อให้มีการสอบความรู้ก่อนที่จะมีการรับขึ้นทะเบียน นั้น จากบทบัญญัติมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ได้กำหนดเงื่อนไขสำหรับผู้ที่จะมีสิทธิขึ้นทะเบียนไว้เพียง ๒ ประการ คือ (๑) ได้รับปริญญาหรืออนุปริญญาที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่าสามปี หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาหรืออนุปริญญาสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และ (๒) ปริญญาหรืออนุปริญญาดังกล่าวนั้นต้องได้รับจากสถานศึกษาในประเทศที่คณะกรรมการรับรองเท่านั้น และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวเปรียบเทียบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๐ (๑) (ข) และมาตรา ๓๐ (๒) (ข) ที่ให้อำนาจสอบความรู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ตนสำเร็จการศึกษาได้แล้ว ก็จะได้เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) นี้ ไม่อาจตีความให้คณะกรรมการมีอำนาจสอบความรู้ของบุคคลดังกล่าวก่อนได้ เพราะการตีความเช่นนั้นจะเป็นการขยายความหมายของบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการเพิ่มเงื่อนไขในมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) เกินกว่าที่กฎหมายบัญญัติ

ส่วนกรณีตามมาตรา ๒๒ (๓) (จ) นั้น เป็นการให้อำนาจคณะกรรมการที่จะออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาต แบบและประเภทใบอนุญาต โดยมีได้ให้อำนาจคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติม ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่จะกำหนดขึ้นตามมาตรานี้จึงต้องไม่มีผลทำให้บุคคลผู้ซึ่งมีสิทธิตามมาตรา ๓๐ อยู่แล้ว ต้องเสียสิทธิที่ยังมีอยู่ อันจะเป็นการขัดกันโดยชัดแจ้งระหว่างมาตรา ๓๐ (๑) (ก) กับมาตรา ๓๐ (๒) (ก) และมาตรา ๓๐ (๑) (ข) กับมาตรา ๓๐ (๒) (ข) นอกจากนั้น หลักเกณฑ์ที่จะกำหนดขึ้นได้ตามมาตรานี้ ก็เป็นเพียงวิธีการในรายละเอียดที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตได้โดยถูกต้องเท่านั้น และสำหรับบทบัญญัติมาตรา ๒๒ (๓) (ญ) น่าจะเป็นคนละกรณีกับเรื่องการสอบความรู้ตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เพราะการรับรองสถาบันการศึกษาจะต้องเกิดขึ้นก่อนผู้ที่มีสิทธิขึ้นทะเบียน เนื่องจากผู้ที่จะมีสิทธิขึ้นทะเบียนซึ่งอาจจะต้องสอบความรู้ก่อนตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุขนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรืออนุปริญญาจากสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการรับรองแล้ว

อย่างไรก็ดี มีข้อที่น่าพิจารณาว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๒ (๓) (ฎ) ที่ให้อำนาจคณะกรรมการสภาการพยาบาลออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสอบความรู้ตามอำนาจ

หน้าที่ของสภาการพยาบาลนั้น มีความหมายเช่นไร ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติมาตรา ๘^๔ เกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ของสภาการพยาบาล ที่บัญญัติให้สภาการพยาบาลมีอำนาจหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาต สั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตรับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการศึกษา การฝึกอบรม รับรองวิทยฐานะ รับรองปริญญาอนุปริญญา ประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติต่าง ๆ นั้น มีเพียงกรณีเดียวเท่านั้นที่คณะกรรมการมีอำนาจสอบความรู้ได้ คือ กรณีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศตามมาตรา ๓๐ (๑) (ข) และมาตรา ๓๐ (๒) (ข) ดังนั้น คณะกรรมการจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ (๓) (ฎ) ออกข้อบังคับเพื่อกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาในประเทศจะต้องผ่านการสอบความรู้จากคณะกรรมการก่อนด้วย

โดยสรุป ในปัญหาประการแรกนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) มีความเห็นว่า คณะกรรมการสภาการพยาบาลไม่มีอำนาจกำหนดให้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ต้องผ่านการสอบความรู้จากคณะกรรมการสภาการพยาบาลก่อนจึงจะรับขึ้นทะเบียนได้ ดังนั้น หากคณะกรรมการสภาการพยาบาลมีนโยบายที่จะให้บุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ต้องผ่านการสอบความรู้ก่อนขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเช่นเดียวกับบุคคลตามมาตรา ๓๐ (๑) (ข) และมาตรา ๓๐ (๒) (ข) แล้วจะต้องดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๐ (๑) (ก) และมาตรา ๓๐ (๒) (ก) ให้คณะกรรมการสภาการพยาบาลมีอำนาจสอบความรู้บุคคลดังกล่าวก่อนได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ใคร่ขอเรียนเป็นข้อสังเกตว่า ตามมาตรา ๒๗ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุง

^๔ มาตรา ๘ สภาการพยาบาลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(๒) สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(๓) รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการศึกษา การฝึกอบรมของสถาบันที่จะทำการสอนและฝึกอบรมในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(๔) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการสอนและฝึกอบรมตาม (๓)

(๕) รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ของสถาบันต่าง ๆ

(๖) ออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรเกี่ยวกับความรู้หรือความชำนาญเฉพาะทางและหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์

(๗) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการพยาบาล

^๕ มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ หรือมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว

ครุฑ พ.ศ. ๒๕๒๘ ใช้คำว่า “สาร” แต่ตามมาตรา ๑๑ (ก)^๖แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ ใช้คำว่า “สสาร” ซึ่งความหมายของคำสองคำนี้มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง กล่าวคือ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๐) คำว่า “สาร”^๗ หมายความว่า “สิ่งที่มีองค์ประกอบเป็นอย่างเดียวกัน มีสมบัติเฉพาะของตนเอง และไม่สามารถใช้วิธีกลใด ๆ มาแบ่งแยกให้เป็นส่วนอื่นที่มีองค์ประกอบและสมบัติแตกต่างออกไปได้” ส่วนคำว่า “สสาร”^๘ หมายความว่า “สิ่งที่มีมวลสารต้องการที่อยู่และสัมผัสได้ สสารอาจประกอบด้วยสารเดียวล้วนหรือหลายสารก็ได้” เมื่อพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ นี้มีที่มาจากพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๕๓๙ คำในมาตรา ๒๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ๖ กับคำในมาตรา ๑๑ (ก)แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ๖ จึงควรเป็นคำคำเดียวกัน ดังนั้นถ้ากระทรวงสาธารณสุขจะดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ๖ แล้ว ก็ควรพิจารณาไปในคราวเดียวกันด้วยว่าสมควรแก้ไขคำว่า “สาร” เป็น “สสาร” หรือไม่ หากเห็นควรแก้ไขก็ควรที่จะดำเนินการไปในคราวเดียวกัน

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับการรับรองสถาบันการศึกษาโดยอาศัยจำนวนร้อยละของผู้ที่ผ่านการสอบความรู้ และให้การรับรองในแต่ละปีการศึกษานั้น เห็นว่าการรับรองสถาบันการศึกษาตามมาตรา ๒๒ (๓) (ญ) นี้ก็คือการรับรองวิทยฐานะตามมาตรา ๘ (๔) นั้นเอง ซึ่งการรับรองวิทยฐานะดังกล่าวนี้มีความหมายเป็นการรับรองว่าสถาบันการศึกษานั้น ๆ มีความสามารถที่จะให้การศึกษาระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญาหรือปริญญาบัตร เป็นต้น โดย

โดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๖ ล๖

๖ ล๖

(๒) การช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามธรรมจรรยาโดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน แต่การกระทำดังกล่าวต้องมิใช่เป็นการฉ้อฉลหรือสารใด ๆ เข้าไปในร่างกายของผู้ป่วย หรือการให้ยารักษา ยาควบคุมพิเศษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๖ ล๖

๖ ล๖

๖ มาตรา ๑๑ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโรคศิลปะหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ว่าพร้อมที่จะประกอบโรคศิลปะโดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(ก) การช่วยเหลือเยียวยาผู้ป่วยตามศีลธรรม โดยไม่รับสินจ้างรางวัลแต่ทั้งนี้จะไม่ฉ้อฉลหรือสารใด ๆ เข้าไปในร่างกายผู้ป่วย หรือให้ยารักษาตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาแก่ผู้ป่วยมิได้

๖ ล๖

๖ ล๖

๖ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๐) หน้า ๘๑๖

๖ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๐) หน้า ๗๙๕

อาศัยการตรวจสอบจากหลักสูตรและการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ดังนั้น การรับรองดังกล่าวนี้จึงไม่อาจให้การรับรองเป็นแต่ละปีไปได้ แต่มีผลว่าเมื่อได้ให้การรับรองแก่สถาบันการศึกษาใดไปแล้ว เท่ากับเป็นการให้การรับรองอยู่เรื่อยไปจนกว่าจะได้มีการยกเลิกการรับรองหรือไม่ให้การรับรองสถาบันการศึกษานั้นแล้ว ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ก็อาจกระทำได้โดยการตรวจสอบหลักสูตรและการเรียนการสอนของสถาบันนั้นว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่

สำหรับกรณีที่หาหรือว่าจะให้การรับรองโดยอาศัยจำนวนร้อยละของผู้ที่สอบผ่านความรู้จากคณะกรรมการก่อนนั้นเห็นว่า กรณีดังกล่าวนี้อาจใช้เป็นหลักเกณฑ์ประการหนึ่งเพื่อประกอบการพิจารณาว่าจะให้การรับรองต่อไปหรือสมควรยกเลิกการให้การรับรอง แต่ไม่อาจถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาได้ เพราะหลักเกณฑ์สำคัญในการรับรองดังกล่าวขึ้นอยู่กับหลักสูตรและการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับหรือไม่ มากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับจำนวนของผู้ที่สอบผ่านการสอบความรู้จากคณะกรรมการ

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๑